

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010293
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Dudík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7920010293.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Dudíka a sudcov JUDr. Anny Kohutovej a JUDr. Jána Slovinského, na verejnom zasadnutí dňa 24. októbra 2023, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 25.5.2023 sp. zn. 5T/103/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e). ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. u k l a d á obžalovanému A. B. C. D. E. F. G. H. , nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom I., prechodne bytom J., B. XX/X podľa § 208 ods. 1, § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný vinným v bode 1/ rozsudku zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a v bode 2/ rozsudku prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d) a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1. od presne nezisteného dňa v mesiaci január 2019 do 21.01.2020 v nepravidelných intervaloch v rodinnom dome na B. H. XX/X v obci Lastovce ubližoval svojej matke K. B., nar. XX.XX.XXXX v Hriadkach, tr. bytom J., B. XX/X najmä tým, že pod vplyvom alkoholických nápojov ju verbálne napádal, vyvolával hádky, ponižoval ju slovami „ty stará špino, stará ľompo, nebudeš žiť na tomto svete, ešte boh dá, že do rána, aby si zomrela a zdochla“, vulgárne jej nadával, hádzal po nej veci, čím jej spôsoboval psychické utrpenie

2. dňa 22.01.2020 v čase okolo 12.00 hod. v kuchyni rodinného domu pristúpil k svojej matke, ktorá sedela na gauči, hodil jej na hlavu kabát, prstami rúk ju pritom škrtil v oblasti krku a opakovane sa jej pri tom vyhrážal zabitím, pričom poškodená sa voči fyzickému útoku bránila tak, že kopala nohami, a rukami sa snažila odkryť si hlavu spod kabáta a s plačom prosila „nezaduš me, nezaduš me, pýtam ce šumne“ a od svojho konania upustil po tom, čo zazvonil telefón a pri tom jej spôsobil podľa lekárskej správy zranenie, a to povrchové poranenie vlasatej časti hlavy a povrchové poranenie v oblasti dorza ľavého zápästia: odreniny s dobou liečenia do 7 dní.

Bol mu za to uložený podľa § 208 ods. 1, § 38 ods. 2, § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody súd zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. rozhodnutie o ochrannom opatrení vyhradzuje na verejné zasadnutie.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie obžalovaný A. B., a to ústne do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktoré aj písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že od doby zadržania, t.j. odo dňa 21.01.2020 sa nedopustil skutku kladeného mu za vinu a svoju matku za žalované obdobie netýral, ani žiadnym iným spôsobom nenapádal. Čo sa týka prvého skutku, kde konanie obžalovaného je kvalifikované ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Má za to, že v zmysle rozsiahleho dokazovania nebolo jednoznačne preukázané, aby sa A. B. dopúšťal konania, ktoré mu je kladené za vinu. Celé trestné konanie je založené len na výpovedi poškodenej, ktorá však od augusta 2022 je nebohá, z ktorého dôvodu obžalovaný už ani nemôže pokračovať v páchaní trestnej činnosti a jediný človek, ktorý ho mal údajne usvedčovať zo žalovaného skutku nemôže potvrdiť svoju výpoveď, ako aj vyvrátiť rozpory vo svojej výpovedi. Poukázal na tú skutočnosť, že neexistuje žiaden iný dôkaz svedčiaci o dlhodobosti a o sústavnosti údajného konania, kde taktiež znaleckým posudkom vyhotoveným v trestnom konaní nebolo preukázané, aby poškodená K. B. trpela syndrómom týranej osoby. Obaja bratia pán A. B. a D. G. B. zhodne vypovedali, že za posledný rok (obdobie, pre ktoré je podaná obžaloba) okrem inkriminovaného dňa 22.01.2020 sa nedopúšťal voči matke násilného konania, túto žiadnym spôsobom fyzicky ani verbálne nenapádal, neponižoval. Obdobne vypovedala aj svedkyňa K. L., ktorá mala s poškodenou najbližší vzťah doslova v rámci svojej výpovede uviedla „Nikdy som nebola svedkom toho, aby sa obžalovaný k matke správal zle“. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že sa nedopúšťal konania za ktoré ho súd odsúdil rozsudkom zo dňa 25.5.2023, čo do skutku 1. Súd prvého stupňa v rámci odsudzujúceho rozsudku zároveň ho uznal za vinného zo skutku 2 a konanie zo dňa 22.01.2020 kvalifikoval ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák.. Aj v tomto prípade platí to, čo pri skutku 1, že žiadnym spôsobom nebolo potvrdené, resp. preukázané jeho konanie. Poškodená K. B. v rámci svojej výpovede na hlavnom pojednávaní konanom vo veci dňa 20.08.2020 ani raz nevypovedala, aby sa jej mal vyhrážať, že ju zabije. Ak pretrváva stav existencie dvoch protichodných skupín dôkazov k preukazovanému skutkovému dej, tak v takomto prípade je zrejmé, že existujú na jednej strane dôkazy svedčiace v jeho neprospech a to tak, ako je vyššie uvedené, existuje iba jeden dôkaz svedčiaci v jeho neprospech, a to výpoveď poškodenej, avšak na druhej strane existuje mnoho dôkazov preukazujúcich nevinu obžalovaného. Žiadny z vykonaných dôkazov nepreukázal dlhodobosť a sústavnosť údajného konania obžalovaného, spočívajúceho v týraní svojej matky, z ktorého dôvodu teda má za to, že vina nebola jednoznačne preukázaná a obhajoba nebola jednoznačne vyvrátená. Z daného dôvodu podľa názoru obhajoby je nutné a potrebné správne vyhodnotiť danú situáciu cez zásadu in dubio reo, na základe ktorej je možné konštatovať, že nepreukázaná vina sa rovná nepreukázaná nevina. S prihliadnutím na túto zásadu trestného konania, teda v pochybnosti v prospech obvineného má za to, že nie je možné absolútne jednoznačne, bez akejkoľvek pochybnosti konštatovať vinu .

Súd prvého stupňa pri upravenej trestnej sadzbe 3 roky až 9 rokov 8 mesiacov uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 4 roky. Aj keď sa jedná o trest pri dolnej hranici trestnej sadzby, aj trest kratšieho trvania v rozsahu 3 rokov by absolútne postačoval na nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti, ak by mal súd za to, že vina bola preukázaná. Bol väzobne stíhaný v maximálne možnej miere výkonu väzby 3 roky. Po prepustení z väzby obžalovaný má dobrý vzťah so svojimi dvoma bratmi, ktorí sa starajú o obžalovaného, kde nie je absolútne žiaden dôvod na to ukladať mu trest dlhšieho trvania. Prestal požívať alkoholické nápoje a žije naďalej slušným spôsobom života tak, ako tomu bolo aj doposiaľ.

Z dôvodov uvedených vyššie preto navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, po preskúmaní napadnutého rozsudku na základe ust. § 322 ods. 3 Tr. por. zmenil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a oslobodil obžalovaného A. B. spod obžaloby, resp. tomuto uložil trest kratšieho trvania.

Z vyjadrenia prokurátora okresnej prokuratúry k odvolaniu obžalovaného vyplýva, že v zmysle vykonaného dokazovania nebolo jednoznačne preukázané, aby sa dopúšťal konania, ktoré mu je kladené za vinu. Celé konanie je založené len na výpovedi poškodenej, ktorá v rámci svojej výpovede ani raz nevypovedala, aby sa jej mal obžalovaný vyhrážať, že ju zabije. Keďže poškodená je od augusta 2022 nebohá, obžalovaný nemôže pokračovať v páchaní trestnej činnosti voči nej a poškodená už nemôže potvrdiť svoju výpoveď, ako aj vyvrátiť rozpory vo svojej výpovedi. Zároveň poukázal, že neexistuje žiaden dôkaz svedčiaci o dlhodobosti a sústavnosti údajného konania obžalovaného voči poškodenej a ani znalecký posudok nepreukázal, aby poškodená trpela syndrómom týranej osoby.

Bratia obžalovaného A. B. a D. G. B. zhodne vypovedali, že za posledný rok (obdobie pre ktoré je podaná obžaloba) okrem inkriminovaného dňa 22.01.2020 sa obžalovaný nedopúšťal voči matke násilného konania, túto žiadnym spôsobom fyzicky ani verbálne nenapádal, neponižoval. Obdobne vypovedala aj svedkyňa K. L., ktorá mala s poškodenou najbližší vzťah doslova v rámci svojej výpovede uviedla „Nikdy som nebola svedkom toho, aby sa obžalovaný k matke správal zle.“

Z uvedených dôvodov podľa obhajoby je nutné a potrebné správne vyhodnotiť danú situáciu cez zásadu „in dubio pro reo“, na základe ktorej je možné konštatovať, že nepreukázaná vina sa rovná nepreukázaná nevina, teda má za to, že nie je možné absolútne jednoznačne, bez akejkoľvek pochybnosti konštatovať vinu obžalovaného A. B.. Alternatívne vo vzťahu k výške uloženého trestu uvádza, že aj trest kratšieho trvania v rozsahu 3 rokov by absolútne postačoval na nápravu páchatel'a a ochranu spoločnosti, ak by mal súd za to, že vina obžalovaného bola preukázaná. Obžalovaný bol väzobne stíhaný 3 roky, po prepustení má tento dobrý vzťah so svojimi dvoma bratmi, ktorí sa o neho starajú. Tiež uvádza, že obžalovaný prestal požívať alkoholické nápoje a žije slušným životom.

Vyššie uvedené tvrdenia, že neexistujú dôkazy preukazujúce protiprávne konania obžalovaného voči poškodenej sú v rozpore s vykonaným dokazovaním - výsluchmi poškodenej, svedkov, znaleckým posudkom.

Svedok D. G. B. vypovedal, že obžalovaný na matku útočil najmä psychicky, deptal ju, vždy jej nadával. Svedok A. B. vypovedal, že s obvineným to bolo vždy zlé, mal problémy s alkoholom, zo strany obvineného išlo hlavne o psychické pôsobenie na matku, v jednom prípade ju udral aj knihou po hlavu, väčšinou išlo o psychické útoky. Svedkyňa K. L. pri svojom výsluchu zase uviedla, že vedela, že sa obžalovaný s poškodenou hádali, obžalovaný na ňu kričal, poškodená vždy mlčala, nebránila sa slovným útokom, niekedy to bolo raz za týždeň, niekedy dvakrát do týždňa. Svedkyňa zároveň uviedla, že obžalovaný matku ponižoval a ubližoval jej 10 rokov.

Zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Viery Truskovej na svedkyňu poškodenú K. B. vyplýva, že táto vie vyhodnotiť situáciu, popísať stav vecí, ako aj následky, pričom poškodená počas obdobia asi 15 rokov, aj ku dňu vyšetrenia javí známky psychického utrpenia spôsobované jej synom A. B., ktorý ju opakovane napádal, vulgárne jej nadával, spôsoboval jej problémy v bežnom živote, a to svojim alkoholizmom, antisociálnym spôsobom života, agresívnym správaním sa k jej osobe a tento stav ona pociťovala a pociťuje ako ťažké príkorie. Konanie obžalovaného za stíhané obdobie, ako aj dňa 22.01.2020 podrobne opísala aj samotná poškodená. Ako vyplýva z vykonaných výsluchov, tieto vo svojom súhrne jednoznačne preukazujú vinu obžalovaného zo stíhaného skutku.

Súd na hlavom pojednávaní konanom dňa 25.5.2023 po vrátení veci krajským súdom nevykonával žiadne dokazovanie a vporiadal sa iba s tými skutočnosťami, ktoré mu boli uložené odvolacím súdom. I keď vo výrokovej časti rozsudku došlo k písárskej chybe a nezodpovedá tomu, ako bol vyhlásený rozsudok dňa 25.5.2023 v zápisnici z hlavného pojednávania, má za to, že trest uložený obžalovanému je akceptovateľný a v súlade s názorom Krajského súdu v Košiciach z 31.01.2023. Navrhol, aby krajský vysloveným v uznesení sp. zn. 6To/4/2023 súd odvolanie obžalovaného zamietol.

Na podklade takto podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil nasledovné:

Napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci.

Zákonom predpísaným spôsobom a v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. vykonal okresný súd všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o obžalobe, vrátane obhajobných tvrdení obžalovaného.

Okresný súd dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach, ako aj v celom ich súhrne, logickým a predpísaným spôsobom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 Tr. por. dostatočne vyložil, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov a dôsledne sa zaoberal aj obhajobou obžalovaného A. B..

Krajský súd si v celom rozsahu osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nemal žiadne pochybnosti o závere okresného súdu, že obžalovaný sa dopustil konania tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Okresný súd správne vychádzal z vykonaného dokazovania, a to z výpovede obžalovaného A. B., poškodenej K. B. – matky obžalovaného, svedkov K. L., K. L., G. B., A. B. – bratov obžalovaného, zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Viery Truskovej, znalkyne z odboru psychológia, svedkyne G. G. G., ako aj ostatných listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisového materiálu.

V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné zvýrazniť, že zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Viery Truskovej vyplýva, že obžalovaný dlhodobo užíva alkohol, boli u neho zistené vysoké lži skóre, má sklony ku fabulácii a konfabulácii, skresľovaniu výpovede a sklony javiť sa v lepšom svetle, a to vždy vo svoj prospech. V oblasti agresivity bola zistená verbálna agresivita, fyzická agresivita, pričom celkove skóre agresivity je zvýšené v zložke verbálnej a fyzickej.

Zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Viery Truskovej, vypracovaného na svedkyňu K. B. vyplýva, že poškodená napriek vyššiemu veku má zachovanú pamäťovú úroveň, neboli u nej zistené sklony ku fabulácii, vymýšľaniu a ku skresľovaniu výpovede. Poškodená počas obdobia 15 rokov, ako aj v súčasnosti javí známky psychického utrpenia spôsobenej synom A. B., ktorý ju opakovane napádal, vulgárne nadával a spôsoboval problémy v bežnom živote, a to svojim alkoholizmom, agresívnym správaním k jej osobe, čo ona pociťovala ako ťažké príkorie.

Pokiaľ ide o obranu obžalovaného A. B. krajský súd uvádza, že túto považuje vzhľadom na vykonané dokazovanie, v zmysle ktorého bol obžalovaný usvedčený zo žalovaného skutku vyššie uvedenými dôkazmi za vyvrátenú. Krajský súd si v plnej miere osvojil názor okresného súdu, že obrana obžalovaného je účelová, v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu, resp. trestu.

Za danej dôkaznej situácie sa preto krajský súd stotožnil so záverom okresného súdu, ak obhajobe obžalovaného neuveril, keďže vykonanými dôkazmi bola jeho vina preukázaná.

Prvostupňový súd v skutkovej vete výroku svojho rozsudku ohraničil a konkretizoval trestný skutok, ktorý je vyjadrením zisteného skutkového stavu.

V súlade do zákonom tento skutkový stav okresný súd aj správne posúdil, keď konanie obžalovaného A. B. v bode 1/ rozsudku právne kvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože obžalovaný blízkej osobe spôsoboval fyzické utrpenie a psychické utrpenie ponižovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným agresívnym správaním, ktoré ohrozovalo jej fyzické a psychické zdravie a v bode 2/ rozsudku právne kvalifikoval ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d) a § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák., pretože obžalovaný inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania a na chránenej osobe.

Vzhľadom na uplatnené námietky obžalovaného v písomných dôvodoch odvolania ohľadom výšky uloženého trestu krajský súd považuje za potrebné uviesť tieto skutočnosti.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určení druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Krajský súd v posudzovanej trestnej veci zistil, že sa nepostupovalo dôsledne podľa citovaných ustanovení.

Osoba obžalovaného A. B. je v napadnutom rozsudku hodnotená plne v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania, avšak na druhej strane je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že obžalovaný bol väzobne stíhaný po dobu 3 rokov (od 22.1.2020 do 22.1.2023), od podania obžaloby ubehla doba 3 rokov, pričom je potrebné poukázať aj na aktuálne správanie obžalovaného, ktorý po prepustení z väzby na slobodu nepožíva alkoholické nápoje, pričom aj vzťahy medzi ním a bratmi sa urovnali.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a uložil obžalovanému A. B. úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., pretože obžalovaný v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd odvolanie obžalovaného A. B. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

.

Poučenie:

2

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.